

Fylkesmannen i Vestfold

Bane NOR SF
Gisle Rebnord Totland
postboks 4230
2308 HAMAR

Vår saksbehandler / telefon:
Gunnar Kleven
33 37 11 85

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/4272
Arkivnr: 421.6

Vår dato:
27.06.2018

Hensettingplass for tog knyttet til Tønsberg jernbanestasjon - innspill etter møte i Tønsberg den 04.06.2018

Vi viser til Bane NORs oppsummering fra møtet den 4. d.m. der kommuner og regionale etater i Vestfold ble oppfordret til å sende oppdatert tilbakemelding om saken.

Plansaken

Det foreligger nå fem alternative lokaliteter for oppstillingsplass for tog knyttet til Tønsberg stasjon; Brekkeskogen, Skottebakken, Barkåkerskogen (alle i Tønsberg), Tangsrød (i Horten) og Vestre Stavnum (i Sandefjord).

Under møtet den 04. d.m. oppfordret Bane NOR representanter for berørte kommuner og regionale etater om å kommentere lokalitetenes egnethet/konfliktnivå, samt hvilken type planprosess i medhold av plan- og bygningsloven som er mest hensiktsmessig.

Det er tidligere klarlagt at tiltaket vil bestå av én slik hensettingsplass med kapasitet til 14 ordinære, enkle togsett. Utover selve oppstillingsarealet med jernbanespor skal området romme utendørs vaskeanlegg, glykolanlegg, toalett-tømmestasjon og et servicebygg. Vi forstår det slik at dette fordrer et langstrakt areal på omkring 40 dekar (daa).

Bane NOR / tidl. Jernbaneverket har i 2015 innhentet uttalelser fra de samme partene om 9 alternative hensettingsområder mellom Jarlsberg/Barkåker i nord og Råstad/Torp i syd, kfr. vårt brev av 18.09.2015. Videre innhentet Bane NOR tidligere i år synspunkter på ytterligere fem alternativer, kfr. vårt brev av 16.02. i år.

Det foreligger nå en foreløpig analyse av alle vurderte områder med unntak av Tangsrød; kfr. Bane NORs rapport *Arealsøk for hensettingsanlegg i Tønsbergområdet* av 15.05.2018 (her benevnt som *Arealsøkrapporten*).

Fylkesmannens rolle

I ordinære plansaker i medhold av plan og bygningsloven (pbl) medvirker Fylkesmannens miljø- og samfunnsikkerhetsavdeling (MSA) i varslingsfasen, ved høring av planprogram og ved offentlig ettersyn av planforslag. Videre deltar vi normalt i innledende faser som konseptvalg-utredninger, mulighetsstudier, drøfting i regionalt planforum eller i andre fora.

Vi vil i slike saker medvirke til at planforslag ikke kommer i konflikt med nasjonale eller vesentlige regionale interesser innenfor miljø, landbruk, samfunnssikkerhet, folkehelse eller barn og unges interesser. MSA ivaretar i plansaker alle disse saksområdene på vegne av embetets øvrige fagavdelinger.

Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingens vurdering

Med unntak av området Tangsrød har vi uttalt oss til de alternative områdene nord for Tønsberg sentrum i vårt brev av 16.02. i år, mens området *Vestre Stavnum* ble omtalt i vårt brev datert 18.09.2015. Våre kommentarer til de aktuelle områdene står fullt ut ved lag.

Vi har i begge uttalelsene primært anbefalt å gå videre med området benevnt som *Barkåkerskogen* med henvisning til at området allerede er avsatt til byggeområde/næringsområde i kommuneplanens arealdel. For ordens skyld gjør vi her en kortfattet vurdering av alle de aktuelle områdene fra nord til syd.

Tangsrød

Vi er innforstått med at den aktuelle jordbruksteigen i Tangsrødmarka er regulert til massedeponi, kfr. planvedtak i Horten kommunestyre den 19.06. i år. Det permanente planformålet er likevel landbruk, og reguleringsbestemmelsene fordrer at et eventuelt deponi opparbeides og ferdigstilles som jordbruksareal.

Dette innebærer at en omdisponering til hensettingsområde vil være i strid med gjeldende kommuneplan og reguleringsplan, og i konflikt med jordbruksinteresser.

I tillegg viser vi til den regionale klassifiseringen av rekreasjonsverdi utført av Fylkesmannen i 2011 som ledd i Vestfold fylkeskommunes *Regionale plan for bærekraftig arealpolitikk, RPBA*. Analysen viser at Tangsrødmarka er rangert i høyeste verdi som rekreasjonsområde i Vestfold, dvs. A-område. Dette omfatter en betydelig del av det aktuelle hensettingsområdet. Bakgrunnen for verdivurderingen er at Tangsrødmarka utgjør et relativt stort, tilgjengelig skogsområde som brukes av innbyggere både i Tønsberg, Re og Horten kommuner. For øvrig er arealene omkring klassifisert til B-område mhp. rekreasjonsverdi.

På denne bakgrunnen vil vi sterkt fraråde å disponere denne delen av Tangsrødmarka som hensettingsområde for tog.

Brekkeskogen

Dette alternativet er som beskrevet i vårt brev av 16.02. i år i konflikt med viltkorridor og planlagt faunapassasje over det nye dobbelsporet. Alternativet berører i likhet med området Tangsrød et rekreasjonsområde av regional verdi (A-verdi) i Tangsrødmarka.

Videre blir Sverstadbekkens hovedløp og flere små sideløp berørt av et eventuelt hensettingsområde med tilknytningsspor. Sverstadbekken er et svært verdifullt sjøørretførende vassdrag. Det er både fra (tidl.) Jernbaneverket og Statens vegvesen sin side investert betydelige ressurser i å ivareta Sverstadbekken under planlegging og bygging av hhv. jernbaneparsell Barkåker – Tønsberg stasjon og ny E18 Kopstad – Gulli.

I tillegg vil betydelige arealer av fulldyrka, lettbrukt jord bli berørt, dels av selve hensettingsanlegget, dels av tilknytningsspor og ventespør.

På dette grunnlaget vil vi allerede på dette stadiet markere at et hensettingsområde i Brekkeskogen anses å være i sterk konflikt nasjonale interesser innenfor jordbruk. Vi viser her til nasjonal jordvernstrategi som ble behandlet/godkjent av Stortinget den 08.12.2015 og som innebærer en innskjerping av mål for jordvern/omdisponering.

Videre konstaterer vi at tiltaket vil være i konflikt med vesentlige regionale interesser innenfor naturmangfold, rekreasjon og folkehelse. Hensynet til rekreasjon og folkehelse har nylig ført til at forslaget om å etablere en datalagringsentral sørvest for gården Nordre Brekke er avvist av Tønsberg bystyre.

Skottebakken

Vi har i møte den 04. d.m. og i vårt brev av 16.02. i år anbefalt en optimalisering av alternativet ved å plassere anlegget inntil nytt dobbeltspor som nylig er endelig fastlagt i reguleringsplan for parsell Nykirke – Barkåker. Hensikten med en slik optimalisering må være å samle naturinngrepene i området og redusere tapet av dyrka mark ved samtidig å flytte anlegget til skogsområdet ved deponiområdet nr. 18.

Vi er likevel bekymret for tap av dyrka jord som følge av tilknytningsspor og ventespor, som ifølge *Arealøkrappporten* kan strekke seg helt sydover til eksisterende dobbeltspor nord for Barkåker. Vi vil markere at et tap av dyrka mark i et slikt omfang er i konflikt med nasjonale mål for vern av dyrka mark.

Et hensettingsanlegg vil videre berøre mindre sideløp til Sverstadbekken. Imidlertid er det planlagte massedeponiet (nr. 18) en enda større belastning for systemet av småbekker og grøfter øst for den nye jernbanelinja.

Barkåkerskogen

Som kjent er dette området allerede avsatt til næring i kommuneplanens arealdel i Tønsberg. Gitt at selve hensettingsanlegget plasseres innenfor næringsområdet, anser vi at arealbruken er i samsvar med gjeldende plan. På denne bakgrunnen har så vel Tønsberg kommune, Vestfold fylkeskommune og Fylkesmannen stilt seg positive til dette alternativet.

Vi er innforstått med at hensettingsanlegget her vil støte på geotekniske utfordringer som følge av kvikkleire og høydeforskjeller innenfor området.

Påkoblingssporet og ventesporet vil strekke seg utenfor næringsområdet i sydlig retning. Dette vil i så fall beslaglegge fulldyrka mark og påvirke landskapsverdiene i Jarlsberglandskapet i noen grad. Vi legger til grunn at Jarlsberglandskapet har nasjonal verdi. Vi anbefaler å samle sporene mest mulig for å redusere arealbeslag og landskapsvirkning.

Vi vil likevel markere at næringsområdet Barkåkerskogen framstår som det beste alternativet for et hensettingsanlegg for tog knyttet til Tønsberg stasjon, forutsatt at selve anlegget plasseres innenfor næringsområdet.

Vestre Stavnum

Dette området ligger i hovedsak i skog øst for rullebanen på Torp flyplass. Dette alternativet forutsetter langt på vei at ny jernbane følger Gokstadkorridoren eller Unnebergkorridoren øst for flyplassen. Hensettingsanlegget vil i hovedsak ligge i et område som i *Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA)* skal vurderes som et større regionalt næringsområde.

Arealsøkrappen viser noe konflikt med jordvern og naturmangfold. Vi legger til grunn at en lettbrukt, fulldyrka jordbrukssteig på omkring 70 daa like vest for dagens jernbanespor kan bli omdisponert. Innenfor naturmangfold kan et regionalt viktig vilttrekk som er forsøkt ivaretatt med en egen faunapassasje over E18 bli forstyrret.

Sammenholdt med andre alternativer for hensettingsanlegg syd for Tønsberg, vurderer vi likevel at Vestre Stavnum er minst konfliktfylt.

Vi har imidlertid merket oss at Bane NOR i *Arealsøkrappen* peker på ulemper knyttet til kjøring av tog på nåværende jernbane til/fra Tønsberg i årene fra 2024 til nytt dobbeltspor Tønsberg – Stokke – Sandefjord – Larvik står ferdig. I denne perioden kan det oppstå forsinkelser i ordinær persontogtrafikk som følge av tomtogkjøring på det samme sporet. Etter vår vurdering er dette en alvorlig ulempe ved alternativet Vestre Stavnum.

Videre plan- og utredningsprosess

Som meddelt i vårt brev av 16.02. i år anser vi at kommunedelplan med konsekvensutredning (KU) for relevante og realistiske alternativer er en hensiktsmessig ramme for videre prosess.

Dersom Bane NOR og Tønsberg kommune ut fra foreliggende kunnskap ønsker å gå videre med alternativet Barkåkerskogen, kan partene vurdere å starte rett på reguleringsplan med KU for dette alternativet. KU-plikten vil sannsynligvis bli utløst fordi tiltaket vil fordre at enkelte tilgrensende LNF-områder vil inngå i planområdet.

Med hilsen
Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen

Fred-Ivar Syrstad
plansjef

Gunnar Kleven
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	Tønsberg
Horten kommune	Postboks 10	3191	Horten
Re kommune	Postboks 123	3164	Revetal
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Statens vegvesen - region sør	Serviceboks 723 Stoa	4808	Arendal